

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0297/2012

1.10.2012

PRANEŠIMAS

dėl metinio pranešimo apie Europos ombudsmeno 2011 m. veiklą
(2012/2049(INI))

Peticijų komitetas

Pranešėja: Erminia Mazzoni

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	9
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	14

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl metinio pranešimo apie Europos ombudsmeno 2011 m. veiklą (2012/2049(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į metinį pranešimą apie Europos ombudsmeno 2011 m. veiklą,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 24 straipsnio trečiąją pastraipą, 228 ir 298 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 ir 43 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. birželio 18 d. rezoliuciją¹ dėl Europos Parlamento sprendimo, iš dalies keičiančio 1994 m. kovo 9 d. Sprendimą 94/262/EAPB, EB, Euratomas dėl ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų sąlygų, patvirtinimo²,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. kovo 15 d. sudarytą ir 2006 m. balandžio 1 d. įsigaliojusį Europos Parlamento ir Europos ombudsmeno pagrindų susitarimą dėl bendradarbiavimo,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. sausio 1 d. Europos ombudsmeno statuto įgyvendinimo nuostatas³,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Europos ombudsmeno veiklos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 205 straipsnio 2 dalies antrą ir trečią sakinius,
 - atsižvelgdamas į Peticijų komiteto pranešimą (A7-0297/2012),
- A. kadangi metinis pranešimas apie Europos ombudsmeno 2011 m. veiklą 2012 m. gegužės 22 d. buvo oficialiai pateiktas Parlamento Pirmininkui ir kadangi ombudsmenas Nikiforos Diamandouros 2012 m. birželio 19 d. Briuselyje pristatė savo pranešimą Peticijų komitetui;
- B. kadangi SESV 24 straipsnyje nurodoma, kad „kiekvienas Sąjungos pilietis gali kreiptis į ombudsmeną, kurio pareigybė įsteigta pagal 228 straipsnį“;
- C. kadangi SESV 228 straipsniu Europos ombudsmenas įgaliojamas priimti skundus dėl netinkamo ES institucijų, įstaigų, tarnybų ir agentūrų veiklos administravimo, išskyrus atvejus, susijusius su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo vykdomomis teismo funkcijomis;
- D. kadangi pagal SESV 298 straipsnį ES institucijos, įstaigos, tarnybos ir agentūros „remiasi

¹ OL C 286 E, 2009 11 27, p. 172.

² OL L 113, 1994 5 4, p. 15.

³ Patvirtintos 2002 m. liepos 8 d. ir i□ dalies pakeistos 2004 m. balandžio 5 d. ir 2008 m. gruodžio 3 d. ombudsmeno sprendimais.

atvira, veiksminga ir nepriklausoma Europos administracija“ ir kadangi tame pačiame straipsnyje numatyta, kad šiuo tikslu turi būti priimti specialūs antriniai teisės aktai visoms ES administracijos sritims taikytinų reglamentų forma;

- E. kadangi Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnyje teigiama, kad „kiekvienas asmuo turi teisę į tai, kad Sąjungos institucijos ir organai jo reikalus tvarkytų nešališkai, teisingai ir per kiek įmanomai trumpesnę laiką“;
- F. kadangi netinkamo administravimo atvejų pasitaiko ne tik tada, kai viešojo įstaiga nesilaiko jai privalomų taisyklių ar principų, ir kadangi pagal gero administravimo principus ES institucijos turi būti paslaugios ir užtikrinti, kad su visuomenės atstovais būtų tinkamai elgiamasi ir kad jie galėtų visapusiškai naudotis savo teisėmis;
- G. kadangi šia apibrėžtimi prie netinkamo administravimo priskiriami ne tik tie atvejai, kai pažeidžiama teisiškai privaloma taisyklė ar principas; kadangi gero administravimo principais numatoma daugiau nei įstatymu ir jais reikalaujama, kad ES institucijos ne tik laikytųsi savo teisinių įsipareigojimų, bet drauge būtų paslaugios ir užtikrintų, kad su visuomenės atstovais būtų tinkamai elgiamasi ir kad jie galėtų visapusiškai naudotis savo teisėmis;
- H. kadangi 2011 m. Europos ombudsmenas gavo 2 510 skundų (2010 m. – 2 667), pradėjo 396 tyrimus (2010 m. – 335) ir užbaigė 318 tyrimų (2010 m. – 326); kadangi 2011 m. iš visų 2 544 Europos ombudsmeno nagrinėtų skundų 698 (27 proc.) buvo priskirti jo kompetencijai (2010 m. – 744);
- I. kadangi 1 321 gautas skundas buvo priskirtas Europos ombudsmenų tinklo nario kompetencijai; kadangi šį tinklą sudaro valstybių ir regionų ombudsmenai; kadangi Europos Parlamento Peticijų komitetas yra tikrasis Europos ombudsmenų tinklo narys;
- J. kadangi 2011 m. Europos ombudsmenas perdavė Peticijų komitetui 59 skundus; kadangi 147 pateiktųjų skundai buvo perduoti Komisijai ir dar 591 – kitoms institucijoms bei tarnyboms, įskaitant Vidaus rinkos problemų sprendimo tinklą (SOLVIT) ir EK Piliečių konsultavimo tarnybos svetainę „Jūsų Europos patarėjas“, taip pat konkrečių sričių ombudsmenams ar kitoms valstybėse narėse skundus nagrinėjančioms tarnyboms;
- K. kadangi beveik 61 proc. 2011 m. gautų skundų buvo pateikta internetu; kadangi daugiau nei pusė internetu pateiktų skundų (53 proc.) buvo gauti elektronine skundų forma, kurią galima rasti Europos ombudsmeno svetainėje;
- L. kadangi pastaraisiais keletą metų gerokai sumažėjęs prašymų suteikti informacijos skaičius – tai akivaizdi Europos ombudsmeno „Interaktyvus vadovas“, kuriuo jo svetainėje galima naudotis nuo 2009 m. sausio mėn., sėkmė;
- M. kadangi 2011 m. Europos ombudsmeno kompetencijai nepriklausančių skundų skaičius sumažėjo iki 1 846, o tai yra mažiausias užregistruotas skaičius nuo 2003 m.;
- N. kadangi, kaip įprasta, daugiausia skundų pateikė Vokietijos ir Ispanijos skundų pateikėjai; kadangi 2011 m. Ispanija pagal pateiktųjų skundų skaičių pakilo į pirmąją, už savęs palikdama Vokietiją, Lenkiją ir Belgiją; kadangi pagal šalies gyventojų skaičių daugiausia

skundų sulaukiama iš Liuksemburgo, Kipro, Belgijos, Maltos ir Slovėnijos;

- O. kadangi Europos ombudsmenas iš viso pradėjo 396 tyrimus, iš kurių 382 buvo grindžiami skundais, o 14 buvo pradėti jo paties iniciatyva; kadangi 2011 m. pradėtų tyrimų skaičius iki šiol buvo pats didžiausias;
- P. kadangi daugiausia tyrimų buvo susiję su Komisija (231), mažiau – su EPSO (42); kadangi, palyginti su 2010 m., su Parlamentu susijusių pradėtų tyrimų skaičius sumažėjo daugiau nei perpus; kadangi su Taryba susijusių tyrimų skaičius padidėjo trečdaliu;
- Q. kadangi 2011 m. Europos ombudsmenas užbaigė 318 tyrimų; kadangi dauguma šių tyrimų (66 proc.) buvo užbaigti per vienus metus, o trečdalis jų – per tris mėnesius; kadangi vidutinė tyrimų trukmė buvo dešimt mėnesių;
- R. kadangi 64 atvejais Europos ombudsmenas nenustatė netinkamo administravimo; kadangi tie atvejai, kai nenustatomas netinkamas administravimas, nėra laikomi neigiamu rezultatu, nes skundo pateikėjui gali būti naudingas išsamus susijusios institucijos paaiškinimas, o rezultatai yra kaip įrodymas, kad institucija veikė laikydamasi gero administravimo principų;
- S. kadangi 84 užbaigtų tyrimų atvejais buvo pasiekta teigiamų rezultatų, t. y. susijusi institucija sutiko su draugišku sprendimu arba išsprendė klausimą; kadangi, kai tik įmanoma, Europos ombudsmenas stengiasi pasiekti draugišką sprendimą; kadangi, siekiant draugiško sprendimo, labai svarbu, kad ES institucijos bendradarbiautų;
- T. kadangi 47 atvejais Europos ombudsmenas nustatė netinkamą administravimą, o 13 atvejų, kuriais buvo nustatytas netinkamas administravimas, susijusi institucija visiškai arba iš dalies sutiko su rekomendacijos projektu;
- U. kadangi 35 atvejai buvo užbaigti pateikiant kritines pastabas ir 39 užbaigti pateikiant papildomas pastabas, kuriomis siekiama padėti susijusioms institucijoms pagerinti savo administravimo kokybę;
- V. kadangi Europos ombudsmenas kasmet viešai skelbia savo išvadas dėl veiksmų, kurių institucijos ėmėsi kritinių ir papildomų pastabų atžvilgiu;
- W. kadangi 2010 m. bendras patenkinamų veiksmų kritinių ir papildomų pastabų atžvilgiu rodiklis siekė 78 proc.; kadangi veiksmai, kurių imtasi dėl papildomų pastabų, buvo patenkinami 95 proc. atvejų, o kritinių pastabų atžvilgiu tokių buvo gerokai mažiau – 68 proc.;
- X. kadangi 2011 m. Europos ombudsmenas paskelbė 25 rekomendacijų projektus ir baigė 13 tyrimų, kuriuos nagrinėjant susijusi institucija visiškai ar iš dalies sutiko su rekomendacijos projektu;
- Y. kadangi 2011 m. ombudsmenas nepateikė Parlamentui nė vieno specialiojo pranešimo;
- Z. kadangi Europos ombudsmeno biudžetas yra nepriklausomas Europos Sąjungos biudžeto skyrius, kurį sudaro trys dalys: 1 dalis susijusi su darbo užmokesčiu, išmokomis ir kitomis

su darbuotojais susijusiomis išlaidomis; 2 dalis – tai pastatams, baldams, įrangai skirtos išlaidos ir įvairios veiklos išlaidos; 3 dalis susijusi su bendromis institucijos veiklos išlaidomis;

1. pavirtina Europos ombudsmeno pateiktą 2011 m. metinį pranešimą;
2. pažymi, kad 2011 m. Europos ombudsmenas padėjo daugiau nei 22 tūkst. piliečių, iš kurių 2 510 pateikė skundus, 1 284 prašė informacijos ir 18 274 gavo konsultaciją pasinaudodami Europos ombudsmeno svetainės „Interaktyviu vadovu“;
3. atkreipia dėmesį į tai, kad pastaraisiais metais bendras Europos ombudsmenui pateikiamų skundų, ypač nesusijusių su jo įgaliojimais, skaičius laipsniškai mažėja; susidomėjęs stebi šią tendenciją, siekdamas nustatyti, ar įdiegtas „Interaktyvus vadovas“ turi tiesioginės įtakos šiam mažėjančiam skaičiui;
4. pažymi, kad daugiau nei 65 proc. Europos ombudsmenui pateiktų skundų atvejų jis galėjo arba pradėti tyrimą, arba nusiųsti skundo pateikėją kompetentingai institucijai, pvz., nurodyti kreiptis į Europos ombudsmenų tinklo, kuriam priklauso Parlamento Peticijų komitetas, narį, Komisiją ar kitą skundus nagrinėjančią įstaigą (pvz., SOLVIT); pažymi, kad 2011 m. Peticijų komitetas iš Europos ombudsmeno gavo 59 skundus;
5. pažymi, kad pagrindinės tariamo netinkamo administravimo rūšys, kurias 2011 m. nagrinėjo Europos ombudsmenas, buvo susijusios su teisėtumo klausimais (28 proc. tyrimų), prašymais suteikti informacijos (16,2 proc.), sąžiningumu (13,6 proc.), sprendimų pagrindu ir galimybėmis teikti apeliaciją (8,1 proc.), terminų, per kuriuos priimtas sprendimas, pagrįstumu (7,3 proc.), prašymais viešai naudotis dokumentais (7,1 proc.), klausimu, ar nebuvo diskriminacijos (6,8 proc.) ir įsipareigojimu atsakyti į laiškus adresato kalba bei nurodyti kompetentingą pareigūną (5,8 proc.);
6. pažymi, kad daugiausia 2011 m. Europos ombudsmeno pradėtų tyrimų susiję su Komisija (231), antroje vietoje – EPSO (42); kadangi Komisija yra tokia institucija, kurios sprendimai daro tiesioginį poveikį piliečiams, mano, jog logiška, kad ji yra pagrindinis skundų objektas;
7. džiaugiasi, kad, palyginti su 2010 m., Europos ombudsmeno pradėtų tyrimų Parlamento atžvilgiu skaičius sumažėjo daugiau nei perpus; pažymi, kad Europos ombudsmenas pradėjo trečdaliu daugiau tyrimų, susijusių su Europos Sąjungos Taryba;
8. pažymi, jog 2011 m. Europos ombudsmenas pakeitė savo procedūras, siekdamas, kad jos būtų patogesnės piliečiams, ir pradėjo taikyti naują tyrimo rūšį – tikslinamąjį tyrimą, kurį atliekant skundų pateikėjai gali tikslinti savo skundą, jei Europos ombudsmenui iš pirmo žvilgsnio neatrodo, jog esama pagrindo prašyti institucijos nuomonės dėl skundo;
9. nurodo, kad dabar Europos ombudsmenas aktyviai ragina skundų pateikėjus teikti pastabas, jei šie yra nepatenkinti institucijos atsakymu; anksčiau atsakymo turiniu nepatenkinti skundų pateikėjai turėdavo teikti naują skundą;
10. džiaugiasi, kad, įsigaliojus šiai naujai tvarkai, Europos ombudsmenas baigė mažiau bylų, nes jas išsprendė pati institucija, ir baigė daugiau tyrimų, kuriuos nagrinėjant nenustatytas

netinkamas administravimas arba nėra pagrindo jokiems tolesniems tyrimams;

11. pažymi, kad Europos ombudsmenas taip pat persvarstė, ką reikėtų daryti su jo kompetencijai nepriskirtais skundais, kuriuos dabar tvarko Europos ombudsmeno tarnybos kanceliarija. Ji užtikrina, jog skundų pateikėjams būtų kuo greičiau pranešama, kad Europos ombudsmenas negali nagrinėti jų skundo, ir patariama, į ką kreiptis;
12. nurodo, kad, 2011 m. atlikus specialųjį Eurobarometro tyrimą dėl piliečių teisių ir ES administracijos veiklos¹, paaiškėjo, kad piliečiai savo teisę skųstis Europos ombudsmenui laiko labai vertinga ir kad už šią teisę, jų manymu, svarbiau tik teisė laisvai judėti ir rinktis gyvenamąją vietą Sąjungoje bei teisė į gerą administravimą;
13. giria Europos ombudsmeną už leidžiamą brošiūrą *Susidūrėte su problemomis ES? Kas galėtų jums padėti*, kurioje pateikiama išsami informacija apie problemų sprendimo būdus, kuriais gali pasinaudoti su problemomis ES susidūrę piliečiai, ir už tai, kad šis leidinys prieinamas garso ir stambaus šrifto formatais;
14. pabrėžia, kad nepaisant pastaraisiais metais padarytos pažangos išnagrinėtų skundų, kurie iš tiesų taip pat priklausė ombudsmeno kompetencijai, dalis 2011 m. vėl buvo palyginti nedidelė, apie 27 proc., ir kad todėl dėmesys turėtų būti skiriamas išsamesniam ir proaktyvesniam visuomenės informuotumo apie ombudsmeno atsakomybės sritį didinimui, visų pirma glaudžiai bendradarbiaujant su nacionaliniais ir regioniniais ombudsmenais, Europos Parlamentu ir Komisija;
15. sutinka su Europos ombudsmenu, kad paprastai ir trumpai nurodant pagrindines vertybes, kurias savo elgesiu turėtų atspindėti ES tarnautojai, galima veiksmingai skatinti piliečių pasitikėjimą Europos civiline tarnyba ir ES institucijomis, kurioms ji padeda;
16. pritaria Europos ombudsmeno nuomonei, kad institucija, kurioje įsigalėjusi tinkama paslaugų teikimo kultūra, skundus laiko ne grasinimu, o galimybe geriau bendrauti ir, jei padaryta klaida, ištaisyti padėtį ir ateityje nedaryti tų pačių klaidų;
17. primena, kad ES pagrindinių teisių chartijoje (41 straipsnyje) kaip pagrindinė Sąjungos piliečių teisė nurodoma teisė į gerą administravimą;
18. ragina Europos Sąjungos institucijas, įstaigas, tarnybas ir agentūras veikti laikantis 2001 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento rezoliucijoje priimto Europos tinkamo administravimo elgesio kodekso²;
19. palankiai vertina ilgalaikes ir konstruktyvias ombudsmeno pastangas rengiant atitinkamus leidinius, pvz., pastangas prisidėti prie reglamento dėl Europos Sąjungos bendrų administracinių procedūrų rengimo; pabrėžia, kad tokie teisės aktai, kuriuose turėtų būti numatyti teisiškai privalomi minimalūs kokybės ir procedūrinių garantijų standartai visose tiesioginės ES administracijos srityse, turėtų būti grindžiami SESV 298 straipsniu ir kad su ombudsmenu turėtų būti glaudžiai konsultuojamasi, kai jie bus iš tiesų rengiami;

¹ <http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/statistics.faces>

² OL C 72 E, 2002 3 21, p. 331.

20. pritaria Europos ombudsmeno nuomonei, kad gero administravimo principais galima pasiekti daugiau nei įstatymu, reikalaujant, kad ES institucijos, įstaigos, tarnybos ir agentūros ne tik laikytųsi savo teisinių įsipareigojimų, bet drauge būtų paslaugios ir užtikrintų, kad su visuomenės atstovais būtų tinkamai elgiamasi ir kad jie galėtų visapusiškai naudotis savo teisėmis;
21. giria Europos ombudsmeną už paskelbtą ir visų ES institucijų, įstaigų, tarnybų ir agentūrų darbuotojams išdalytą Europos ombudsmeno skundų vadovą, kuriuo siekiama paraginti ES administraciją gerinti savo veiklą labiau įsipareigojant principams, susijusiems su piliečiams teikiamų paslaugų kultūra;
22. palankiai vertina ombudsmeno bendradarbiavimą su Europos ombudsmenų tinklu ir prašo, kad toks bendradarbiavimas būtų nukreiptas, be kita ko, į Europos piliečių iniciatyvos kaip naujos priemonės, kuri leistų piliečiams tiesiogiai dalyvauti EB teisės aktų rengimo procese, propagavimą ir užtikrinimą, kad ši priemonė piliečiams nebūtų pernelyg sunki dėl techninių reikalavimų;
23. primena, kad aštuntasis Europos ombudsmenų tinklo nacionalinis seminaras vyko 2011 m. spalio mėn. Kopenhagoje; primena, kad jo Peticijų komitetas yra tikrasis tinklo narys ir kad seminare komitetui buvo atstovaujama; primena, kad seminare tinklo nariai susitarė ieškoti būdų, kaip geriau informuoti Europos piliečius apie jų teises;
24. primena, kad seminare Europos ombudsmenas pristatė ES tarnautojams taikomų viešojo administravimo principų teksto projektą, kuriame nurodė penkis principus: įsipareigojimą ES ir jos piliečiams, sąžiningumą, objektyvumą, pagarbą kitiems ir skaidrumą; pažymi, kad Europos ombudsmenas rengė viešas konsultacijas šių principų klausimais ir kad galutinė teksto redakcija buvo paskelbta 2012 m. birželio 19 d.;
25. džiaugdamasis pažymi, kad ataskaitiniu laikotarpiu Europos ombudsmenas aktyviai ir darniai naudojo savo įgaliojimus, pasiekdamas sutarimą kritiškai įvertinus padėtį ir glaudžiai bendradarbiaudamas su kitomis ES įstaigomis;
26. primygtinai ragina Europos ombudsmeną, siekiant užtikrinti taupų ES biudžeto panaudojimą, ir toliau užtikrinti, kad ištekliai būtų naudojami kuo veiksmingiau, vengti nereikalingo darbuotojų dubliavimo ir bendradarbiauti su kitomis esamomis ES institucijomis;
27. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir Peticijų komiteto pranešimą Tarybai, Komisijai, Europos ombudsmenui, valstybių narių vyriausybėms, parlamentams bei jų ombudsmenams arba panašioms kompetentingoms institucijoms.

AIŠKINAMOJI DALIS

2012 m. gegužės 22 d. Europos ombudsmenas Europos Parlamento Pirmininkui Martinui Schulzui pristatė savo metinį pranešimą apie 2011 m. veiklą. 2012 m. birželio 19 d. savo pranešimą jis pristatė Parlamento Peticijų komiteto, kuris atsakingas už ryšių su ombudsmeno institucija palaikymą, posėdyje.

Teisinis Europos ombudsmeno įgaliojimų pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 228 straipsnis, kuriuo Europos ombudsmenas įgaliojamas priimti skundus dėl netinkamo Sąjungos institucijų, įstaigų, tarnybų ir agentūrų veiklos administravimo, išskyrus atvejus, susijusius su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo vykdomomis teismo funkcijomis.

Teisė skųstis Europos ombudsmenui nustatyta SESV 24 straipsnyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 43 straipsnyje. Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Europos ombudsmeno įgaliojimai išplėsti įtraukiant galimus netinkamo administravimo atvejus bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP), įskaitant bendrą saugumo ir gynybos politiką (BSGP), srityje.

Skundai dėl valstybių narių valdžios institucijų nėra priskiriami Europos ombudsmeno kompetencijai, net jei yra susiję su klausimais, patenkančiais į ES teisės aktų taikymo sritį. Daugelis tokių skundų tenka Europos ombudsmenų tinklo nacionalinio ar regiono ombudsmeno kompetencijai. Peticijų komitetas yra tikrasis šio tinklo narys.

2001 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamentas patvirtino Europos tinkamo administravimo elgesio kodeksą, kurio, bendraudamos su visuomene, turėtų laikytis ES institucijos, jų administracijos ir pareigūnai. Kodekse atkreipiamas dėmesys į Europos administracinės teisės principus, taikomus Europos teismų praktikoje, ir semiamasi idėjų iš nacionalinės teisės aktų.

Kiek tai susiję su institucijomis, jos turi laikytis teisinės valstybės ir gero administravimo principų bei pagrindinių teisių. ES pagrindinių teisių chartijoje (41 straipsnyje) kaip pagrindinė ES piliečių teisė nurodoma teisė į gerą administravimą. Chartija yra privaloma ES institucijų, įstaigų, tarnybų ir agentūrų administracijoms.

Ombudsmenas pateikė tokią netinkamo administravimo (ją patvirtino Europos Parlamentas ir Europos Komisija) apibrėžtį: „Netinkamas administravimas yra viešosios įstaigos nesugebėjimas veikti laikantis taisyklių ar principų, kurių ji privalo laikytis.“

Šia apibrėžtimi prie netinkamo administravimo priskiriami ne tik tie atvejai, kai pažeidžiama teisiškai privaloma taisyklė ar principas. Gero administravimo principais numatoma daugiau nei įstatymu, jais reikalaujama, kad ES institucijos ne tik laikytųsi savo teisinių įsipareigojimų, bet drauge būtų paslaugios ir užtikrintų, kad su visuomenės atstovais būtų tinkamai elgiamasi ir kad jie galėtų visapusiškai naudotis savo teisėmis.

Taigi nors neteisėtumas, susijęs su Europos ombudsmeno nagrinėjamais klausimais, neišvengiamai reiškia netinkamą administravimą, netinkamas administravimas pats savaime nėra neteisėtas. Todėl Europos ombudsmenui nustačius netinkamą administravimą savaime nereiškia, kad nustatyta neteisėta veikla.

Vis dėlto Europos ombudsmenas mano, kad dėl Europos Parlamento politinės veiklos nekyla klausimų, susijusių su galimu netinkamu administravimu. Todėl skundai dėl Europos Parlamento komitetų, pvz., Peticijų komiteto, sprendimų nepriskiriami Europos ombudsmeno kompetencijai.

Skundai ir tyrimai

2011 m. Europos ombudsmeno tarnyba užregistravo 2 510 skundų, palyginti su 2 667 skundais 2010 m. Iš visų 2 544 nagrinėtų skundų 698 (27 proc.) buvo priskirti Europos ombudsmeno kompetencijai.

Beveik 61 proc. 2011 m. gautų skundų buvo pateikti internetu. Didelė internetu pateiktų skundų dalis (53 proc.) buvo gauta elektronine skundų forma, kuri skelbiama Europos ombudsmeno svetainėje 23 oficialiomis ES kalbomis.

Iš pastaraisiais metais akivaizdžiai mažėjančio prašymų suteikti informacijos skaičiaus (2010 m. – 1 000, 2009 m. – 1 850, 2008 m. – 4 300 ir 2007 m. – 4 100) galima spręsti, kad Europos ombudsmeno interneto svetainėje įdiegtas „Interaktyvus vadovo“ sumanymas tikrai buvo sėkmingas. Pasinaudojant minėtu vadovu suinteresuotosioms šalims suteikiama galimybė gauti informacijos nepateikiant prašymo.

Europos ombudsmenas pradėjo 382 skundais grindžiamus tyrimus ir 14 papildomų tyrimų savo paties iniciatyva (2010 m. atitinkamai – 323 ir 12).

Pastaruosius devynerius metus Europos ombudsmeno kompetencijai priskiriamų skundų skaičius nuolat didėjo. Nuo mažo skaičiaus 2003 m. – 603 skundai 2004 m. jis išaugo iki 930, 2005–2008 m. vidutiniškai buvo 800–900 skundų ir nuo tada šiek tiek sumažėjo.

2011 m. Europos ombudsmeno kompetencijai nepriskiriamų skundų skaičius sumažėjo iki 1 846, o tai yra mažiausias užregistruotas skaičius nuo 2003 m. Europos ombudsmenas siekia ir toliau mažinti jo kompetencijai nepriskiriamų skundų skaičių. To siekia teikdamas aiškia informaciją apie tai, ką jis gali ir ko negali daryti, taip pat padėdamas skundų pateikėjams kreiptis į reikiamą adresatą.

609 atvejais Europos ombudsmenas perdavė skundą Europos ombudsmenų tinklo nariui arba patarė skundo pateikėjui susisiekti su tinklo nariu. Taigi 550 skundų buvo perduoti nacionalinių ar regionų ombudsmenams ar panašioms institucijoms, o 59 skundai perduoti Europos Parlamento Peticijų komitetui.

Kai kuriais atvejais Europos ombudsmenas gali nuspręsti, kad skundą reikia perduoti Europos Komisijai, SOLVIT arba „Jūsų Europos patarėjui“. SOLVIT yra Komisijos įsteigtas tinklas, skirtas padėti žmonėms, susiduriantiems su kliūtimis bandant naudotis savo teisėmis Sąjungos vidaus rinkoje. „Jūsų Europos patarėjas“ – kitas visoje ES veikiantis Komisijos sukurtas tinklas, skirtas padėti ir patarti piliečiams jų gyvenimo, darbo ir keliavimo ES klausimais.

2011 m. Europos ombudsmenas 147 skundų pateikėjams patarė kreiptis į Europos Komisiją ir dar 591 – į kitas institucijas ir tarnybas, įskaitant SOLVIT ir „Jūsų Europos patarėją“, taip pat patarė kreiptis į konkrečių sričių ombudsmenus ar valstybėse narėse skundus nagrinėjančias tarnybas. Daugiau nei 51 proc. visų 2011 m. Europos ombudsmeno nagrinėtų atvejų jis arba

konsultavo skundo pateikėją, arba perdavė tyrimą.

2011 m. Europos ombudsmenas pakeitė savo procedūras, siekdamas, kad jos būtų patogesnės piliečiams. Būtent todėl buvo pradėta daugiau tyrimų nei 2010 m. ir todėl 2011 m. Europos ombudsmeniui vidutiniškai reikėjo šiek tiek daugiau laiko baigti tyrimą. Šis pakeitimas taip pat reiškė tai, kad Europos ombudsmenas baigė mažiau nei 2010 m. tyrimų, nes juos išsprendė pati institucija, nei 2010 m. ir užbaigė daugiau tyrimų, kuriuos nagrinėjant tolesni tyrimai netikslingi.

Iš 698 Europos ombudsmeno kompetencijai priskirtų skundų 198 buvo nepriimtini, o dar 118 priimtinių skundų atvejais jis nematė pagrindo pradėti tyrimą.

Daugiausia 2011 m. Europos ombudsmeno pradėtų tyrimų buvo susiję su Europos Komisija (58 proc.). Kadangi Komisija yra pagrindinė ES institucija, kurios sprendimai turi tiesioginį poveikį piliečiams, logiška, kad ji turėtų būti pagrindinis piliečių skundų objektas. Europos personalo atrankos tarnyba (EPSO) liko antra, su ja buvo susiję 42 tyrimai (2010 m. – 35).

Palyginti su 2010 m., su Europos Parlamentu susijusių Europos ombudsmeno pradėtų tyrimų skaičius sumažėjo daugiau nei perpus. Tačiau jis pradėjo trečdaliu daugiau nei ankstesniais metais su Europos Sąjungos Taryba susijusių tyrimų, o tyrimų, susijusių su ES Teisingumo Teismu, skaičius išliko toks pat. Dar 101 tyrimas buvo susijęs su 35 kitomis ES institucijomis, įstaigomis, tarnybomis ir agentūromis.

Pagrindinės tariamo netinkamo administravimo rūšys, kurias 2011 m. nagrinėjo Europos ombudsmenas, buvo susijusios su teisėtumo klausimais (28 proc.), prašymu suteikti informacijos (16,2 proc.), sąžiningumu (13,6 proc.), sprendimų pagrindimu ir galimybėmis teikti apeliaciją (8,1 proc.), terminų, per kuriuos priimtas sprendimas, pagrįstumu (7,3 proc.), prašymais viešai naudotis dokumentais (7,1 proc.), klausimu, ar nebuvo diskriminacijos (6,8 proc.), taip pat atsakymo į laiškus pateikimu adresato kalba ir kompetentingo pareigūno nurodymu (5,8 proc.).

2011 m. Europos ombudsmenas baigė 318 tyrimų, iš jų 310 – grindžiamų skundais ir 8 – savo paties iniciatyva. Pavieniai piliečiai pateikė 82 proc. skundų (253), dėl kurių buvo pradėti tyrimai, o bendrovės, asociacijos ir kiti juridiniai asmenys pateikė 18 proc. tokių skundų (57).

Dauguma 2011 m. Europos ombudsmeno baigtų tyrimų buvo išnagrinėti per vienus metus (66 proc.). Daugiau nei trečdalį tyrimų (36 proc.) jis užbaigė per tris mėnesius. Daugiau nei 80 proc. tyrimų buvo baigti per 18 mėnesių. Vidutinė tyrimo trukmė buvo 10 mėnesių (2010 m. – 9 mėnesiai.).

2011 m. Europos ombudsmenas baigė 64 tyrimus, kuriuos atliekant nenustatyta netinkamo administravimo. Nenustačius netinkamo administravimo, rezultatas nebūtinai laikomas neigiamu skundo pateikėjo atžvilgiu, nes jam gali būti naudingas išsamus susijusios institucijos paaiškinimas dėl jos veiksmų. Skundo pateikėjui taip pat naudinga nepriklausoma Europos ombudsmeno atlikta atvejo analizė. Taip pat toks rezultatas yra įrodymas, kad institucija veikė laikydamasi gero administravimo principų.

Net tais atvejais, kai Europos ombudsmenas nenustato netinkamo administravimo arba nusprendžia, kad nėra pagrindo tęsti tyrimą, jis gali pateikti papildomą pastabą, jei mano, kad

esama galimybės pagerinti institucijos administravimo kokybę. Papildomos pastabos nereikėtų laikyti susijusios institucijos kritika. Veikiau tokia pastaba siekiama patarti institucijai, kaip ji galėtų patobulinti konkrečią veiklą, kad pagerintų piliečiams teikiamų paslaugų kokybę. 2011 m. Europos ombudsmenas papildomas pastabas pateikė 39 atvejais.

2011 m. 84 atvejais institucija arba išsprendė klausimą, arba buvo pasiektas draugiškas sprendimas. ES institucijų bendradarbiavimas yra labai svarbus siekiant tokių rezultatų, kuriuos pasitelkiant būtų padedama stiprinti institucijų ir piliečių santykius, taip pat būtų galima išvengti brangaus bei ilgai trunkančio bylinėjimosi.

Jei neįmanoma pasiekti draugiško sprendimo, Europos ombudsmenas baigia tyrimą pateikdamas institucijai kritinę pastabą arba parengia rekomendacijos projektą. Europos ombudsmenas paprastai teikia kritinę pastabą, jei: a) atitinkamai institucijai neįmanoma ištaisyti netinkamo administravimo atvejo; b) pasirodo, jog netinkamo administravimo atvejis neturi visuotinių padarinių ir c) jokie tolesni Europos ombudsmeno veiksmai atrodo nereikalingi. Europos ombudsmenas taip pat teikia kritinę pastabą, jei mano, kad rekomendacijos projektas būtų nenaudingas, taip pat tais atvejais, kai institucija nesutinka su rekomendacijos projektu arba kai jis nemano, kad reikėtų pateikti specialųjį pranešimą Europos Parlamentui.

Kritinė pastaba skundo pateikėjui patvirtinama, kad jo skundas yra pagrįstas. Ja taip pat susijusiai institucijai nurodoma, kokia jos veikla buvo netinkama, kad ateityje ji galėtų išvengti panašių netinkamo administravimo atvejų.

Jei institucija gali ištaisyti netinkamo administravimo atvejį arba kai netinkamo administravimo atvejis yra ypač rimtas ar turi visuotinių padarinių, įprastai Europos ombudsmenas pateikia institucijai rekomendacijos projektą. Pagal Europos ombudsmeno statuto 3 straipsnio 6 dalį institucija privalo per tris mėnesius pateikti išsamią nuomonę.

2011 m. Europos ombudsmenas paskelbė 25 rekomendacijų projektus. Per metus Europos ombudsmenas baigė nagrinėti 13 atvejų, kai institucija visiškai ar iš dalies sutiko su rekomendacijos projektu. Europos ombudsmenas 8 atvejus baigė nagrinėti pateikdamas kritines pastabas.

Jei institucija tinkamai nereaguoja į rekomendacijos projektą, Europos ombudsmenas gali pateikti Europos Parlamentui specialųjį pranešimą. Specialiajame pranešime gali būti pateiktos rekomendacijos. Specialusis pranešimas Europos Parlamentui yra paskutinė priemonė, kurios Europos ombudsmenas gali imtis nagrinėdamas atvejį. 2011 m. ombudsmenas nepateikė Europos Parlamentui nė vieno specialiojo pranešimo.

Pagrindiniai 2011 m. tyrimų klausimai buvo susiję su:

- atvirumu, vieša prieiga ir asmens duomenimis;
- Komisija, kaip sutarčių sergėtoja;
- pasiūlymų ir dotacijų teikimu;
- sutarčių vykdymu;
- administravimu ir Tarnybos nuostatais;
- konkursais ir atrankos procedūromis.

Europos ombudsmenas glaudžiai bendradarbiauja su kolegomis valstybėse narėse. Šis bendradarbiavimas vyksta pasitelkiant Europos ombudsmenų tinklą, kurį sudaro daugiau nei 90 tarnybų 32 Europos šalyse. Tinklą sudaro nacionaliniai bei regionų ombudsmenai ir panašios Europos Sąjungos valstybių narių, ES šalių kandidačių ir kitų Europos ekonominės erdvės ir (arba) Šengeno erdvės šalių įstaigos, taip pat Europos ombudsmenas ir Europos Parlamento Peticijų komitetas.

Kas antrus metus tinklas nacionaliniams ir regionų ombudsmenams rengia seminarus. Europos ombudsmenas ir Danijos ombudsmenas kartu surengė aštuntąjį tinklo nacionalinį seminarą tema „Teisė, politika ir ombudsmenai Lisabonos sutarties amžiuje“. Jis vyko 2011 m. spalio 20–22 d. Kopenhagoje. Peticijų komitetui atstovavo Margrete Auken (Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas).

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	19.9.2012
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 19 -: 0 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Sonia Alfano, Margrete Auken, Elena Băsescu, Victor Boștinaru, Michael Cashman, Ágnes Hankiss, Roger Helmer, Peter Jahr, Lena Kolarska-Bobińska, Miguel Angel Martínez Martínez, Erminia Mazzoni, Judith A. Merkies, Chrysoula Paliadeli, Nikolaos Salavrakos, Jarosław Leszek Wałęsa, Rainer Wieland
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Phil Prendergast, Angelika Werthmann
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Elisabeth Köstinger